

Wrocław, dnia 17 grudnia 2015 r.

PS-KNPS.431.6.38.2015.HS

Pani
Krystyna Mikler
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Olszynie

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 28 - 30 września 2015 r. na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 163, ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543, ze zm.) zespół kontrolny w składzie: Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki: przewodnicząca zespołu, Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki: kontroler, z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Olszynie ul. Legnicka 21, 59- 830 Olszyna z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji: zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym – art. 17 ust. 1 ustawy, zadań własnych gminy – art. 17 ust. 2 ustawy, zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w art. 18 ust. 1 ustawy, a także wybranych zadań wynikających z art. 110 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 28 września 2015 r.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o zatwierdzony w dniu 23 czerwca 2015 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego plan kontroli na II półroczu 2015 r.

W okresie objętym kontrolą jednostką kierowała Pani Krystyna Mikler zatrudniona na stanowisku Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszynie od dnia 1 października 2004 r.

Pani Krystyna Mikler jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany w dniu 20 listopada 2015 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenił pozytywnie z nieprawidłowościami działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olszynie, w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej oraz realizacji zadań wynikających z cytowanej ustawy.

Z ustaleń wynika, że Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 14, 15, 16, 16a, 17, 18, 19, 20 ustawy. Natomiast zadania z art. 17 ust. 1 pkt 3, 7, 8, 9, 12 ustawy nie były realizowane, bowiem w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach w tym zakresie.

Kierownik Ośrodka posiada Upoważnienie do wydawania decyzji administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 581, ze zm.).

Ponadto stwierdzono, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2, pkt 1, 3, 5 ustawy, nie realizuje natomiast zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 4 ustawy, gdyż w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano takich potrzeb. Organ kontrolny ustalił, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 4 i 6 ustawy, pozostałe zadania wynikające z art. 18 ust. 3, 5, 7, 8 i 9 ustawy nie były wykonywane, bowiem nie ubiegano się o pomoc w tym zakresie.

W Gminie Olszyna zadania wskazane w art. 110 ust. 5 i 6 ustawy nie są realizowane z uwagi na fakt, że nie składano wniosków o pomoc w tym zakresie. Pracownicy socjalni w ramach świadczonej pracy socjalnej udzielają informacji w zakresie składania pozwów o alimenty, a także pomagają wypełniać, kompletować i przysyłać dokumentację dotyczącą ustalenia niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności i niezdolności do pracy. Ośrodek w ramach zadania art. 110 ust. 4 ustawy koordynuje realizację strategii, o której mowa w art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej składa Radzie Miejskiej coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka (art. 110 ust. 9) oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

W trakcie kontroli stwierdzono, że osoby zatrudnione w Ośrodku na stanowiskach Kierownika i pracowników socjalnych posiadają wymagane ustawą kwalifikacje. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Olszynie spełniony jest współczynnik zatrudnienia pracowników socjalnych w odniesieniu do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Na dzień kontroli na jednego pracownika socjalnego zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy przypadało 34,6 środowiska objętego pomocą.

Ponadto ustalono, że Gmina nie posiada uchwały w sprawie wysokości oraz szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie. Zgodnie z art. 43 ust. 10 ustawy o pomocy społecznej, rada gminy określa w drodze uchwały, wysokość oraz szczegółowe warunki i tryb przyznawania i zwrotu zasiłku na ekonomiczne usamodzielnienie.

Na sformułowanie oceny wpływ miały następujące nieprawidłowości:

a) Błędne ustalenie wysokości zasiłku okresowego;

W przypadku sprawy nr 4 (A.D.) decyzją nr GOPS-8123/ZO-284/2015 z dnia 19.02.2015 r. przyznano Stronie zasiłek okresowy od 1.02.2015 r. do 30.06.2015 r. w wysokości 219,83 zł miesięcznie przyjmując za dochód kwotę 2.296,35 zł. Ze zgromadzonej dokumentacji w sprawie wynika, że rodzina w styczniu 2015 r. (w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku) uzyskała dochód w wysokości 2.246,35 zł, a w lutym 2015 r. - 2.296,35 zł, zatem zasiłek okresowy w lutym winien wynosić 244,83 zł. Ośrodek do dochodu rodziny za styczeń 2015 r. błędnie wliczył dodatek do zasiłku rodzinnego na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła w wysokości 50 zł, który przysługiwał od 1.02.2015 r. do 30.06.2015 r.

W związku z powyższym należy wyrównać stronie zasiłek okresowy za luty 2015 r. w wysokości 25 zł.

W tej samej sprawie decyzją Nr GOPS-8123/ZO-836/2014 z dnia 19.08.2014 r. przyznano Stronie zasiłek okresowy od 1.08.2014 r. do 31.10.2014 r. w sierpniu i wrześniu w wysokości 193,32 zł (przyjmując dochód z lipca w wysokości 2.349,37 zł) oraz w październiku 168,32 zł (przyjmując dochód z września 2.399,37 zł). W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że dochód rodziny w lipcu (miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku) wynosił 2.116,37 zł, w sierpniu 2.349,37 zł, a we wrześniu 2.449,37 zł. Różnice w wysokościach

dochodów w poszczególnych miesiącach wynikały z wysokości przyznanych decyzją Nr ŚR.8250.215.2013/2014 z dnia 12.11.2013 r. świadczeń rodzinnych i przyznanego decyzją Nr ŚR.8251.34.2014 z dnia 21.07.2014 r. zasiłku pielęgnacyjnego na okres od 1.05.2014 r. do 31.07.2015 r. z wypłatą świadczeń za okres od 1.05.2014 r. do 31.07.2014 r. w miesiącu sierpniu.

Biorąc pod uwagę powyższe wysokość zasiłku okresowego w poszczególnych miesiącach winna wynosić: w sierpniu 309,82 zł, we wrześniu 193,32 zł i w październiku 143,32 zł. W związku z tym należało wyrównać stronie świadczenie za sierpień w wysokości 116,50 zł oraz zwrócić do budżetu państwa kwotę nadpłaconego zasiłku za październik w wysokości 25 zł.

Zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej – za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o: 1) miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych; 2) składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach; 3) kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.

Mając na uwadze powyższe GOPS w Olszynie pismem Nr GOPS.215.10.14 z dnia 21.10.2015 r. poinformował Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu o dokonany wyrównaniu stronie zasiłku okresowego oraz o przekazaniu nadpłaconego zasiłku okresowego do budżetu państwa.

W zaistniałej sytuacji odstępuje się od wydania zalecenia dotyczącego wyrównania i zwrotu zasiłku okresowego.

b) Sporządzanie wywiadów środowiskowych u osób poszkodowanych w wyniku zdarzenia losowego na niewłaściwym druku wywiadu;

Wywiady środowiskowe u osób ubiegających się o pomoc na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego były przeprowadzone na nieobowiązujących drukach wywiadu – część X kwestionariusza wywiadu dotyczącego osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego. Druki kwestionariusza wywiadu sporządzone zostały według wzoru określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 stycznia 2011 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2011 r., Nr 27, poz.138) i mogły być stosowane do czasu wyczerpania nakładu, nie dłużej jednak niż do dnia 30 czerwca 2013 r. Według rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012 r., poz. 712) obowiązującym drukiem jest część VII kwestionariusza wywiadu, który dotyczy osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego.

c) Błędne oznaczenie organu administracji publicznej w decyzjach potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej;

We wszystkich sprawdzonych sprawach, w decyzjach administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej błędnie wskazywano Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olszynie, jako organ administracji publicznej, który je wydał. Organem właściwym do wydawania decyzji w powyższym zakresie, zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jest wójt (burmistrz, prezydent) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy. W związku z powyższym prawidłowo wydana decyzja organu I instancji winna zawierać oznaczenie, że jest to decyzja Burmistrza Olszyny, natomiast upoważniony pracownik winien podpisać się, jako osoba działająca z upoważnienia Burmistrza.

d) Doręczanie decyzji administracyjnych niezgodnie z art. 39 i 46 k.p.a.;

W przypadku sprawy Nr 1 (A.D.) dotyczącej przyznania pomocy w formie dożywiania decyzjami: Nr GOPS-8127/DD-1004/2014 z dnia 19.09.2014 r. i Nr GOPS-8127/D-1003/2014 z dnia 19.09.2014 r. stwierdzono brak pokwitowania odbioru tych decyzji, wysłanych za pośrednictwem poczty bez zwrotnego potwierdzenia odbioru.

Decyzje administracyjne należy doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczania korespondencji przez pracowników należy dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia. Tylko w przypadku zachowania tych reguł będzie skuteczne.

e) Błędne ustalenie daty nabycia uprawnień do zasiłku stałego;

W sprawie nr 3 (E.S.) wniosek o przyznanie zasiłku stałego wpłynął do Ośrodka w dniu 17.06.2015 r. Decyzją Nr GOPS-8122/ZS-604/2015 z dnia 25.06.2015 r. przyznano Stronie zasiłek stały od 10.06.2015 r. do 30.06.2017 r. w wysokości, w czerwcu 370,23 zł i od lipca 529 zł. Zgodnie z Orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności z dnia 10.06.2015 r. wydanym do 30.06.2017 r. ustalony stopień niepełnosprawności (umiarkowany) datuje się od 23.03.2015 r.

Mając na uwadze powyższe strona nabyła uprawnienia do zasiłku stałego od dnia 23 marca 2015 r., dlatego w czerwcu 2015 r. świadczenie przysługiwało za cały miesiąc. Mając na uwadze powyższe należy przyznać i wyrównać stronie należny zasiłek stały za czerwiec 2015 r. w wysokości 158,77 zł, tj. do kwoty 529 zł. Wyrównanie zasiłku stałego za okres uprawniający do jego otrzymania zostało wypłacone stronie w dniu 1.10.2015 r. Wobec powyższego odstępuje się od wydania zalecenia dotyczącego wyrównania zasiłku stałego.

Z przepisów ustawy o pomocy społecznej (art. 6 pkt. 1 i art. 37 ust. 1) wynika, że przesłanką do przyznania zasiłku stałego jest m.in. legitymowanie się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, który jest orzekany w ramach odrębnego postępowania. Przepis art. 37 ust. 1 stanowi, że zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowitej niezdolności do pracy. Całkowita niezdolność do pracy, zgodnie z art. 6 pkt. 1, oznacza całkowitą niezdolność do pracy w rozumieniu przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych albo zaliczenie do I lub II grupy inwalidów lub legitymowanie się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy świadczenia z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. W przypadku, gdy uprawnienie do świadczenia nie obejmuje pełnego miesiąca, świadczenie przyznaje się za niepełny miesiąc, a kwotę świadczenia ustala się dzieląc pełne kwoty przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni objętych świadczeniem. Do poprawnie złożonego wniosku o przyznanie zasiłku stałego powinno być dołączone aktualne orzeczenie potwierdzające stopień niepełnosprawności i datę, od której dany stopień niepełnosprawności istnieje.

W wyniku kontroli sformułowane zostały następujące zalecenia:

1. W przypadku przyznawania świadczeń z pomocy społecznej prawidłowo ustalać dochód osoby/rodziny.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163, ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

2. Wywiady środowiskowe poprzedzające wydanie decyzji przyznającej zasiłek celowy z przeznaczeniem na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego sporządzać na części VII kwestionariusza wywiadu środowiskowego dotyczącej osób i rodzin poszkodowanych w wyniku sytuacji kryzysowej występującej na skalę masową, a także klęski żywiołowej bądź zdarzenia losowego.
Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012 r. w sprawie rodzinnego wywiadu rodzinnego (Dz. U. z 2012 r., poz. 712).
Termin wykonania: na bieżąco.
3. W decyzjach administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń z opieki zdrowotnej wskazywać Burmistrza Olszyny jako organ rozstrzygający sprawę.
Podstawa prawna: art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz. U. z 2015 r., poz. 581, ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
4. Decyzje administracyjne doręczać za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczenia korespondencji przez pracowników dopilnować, aby odbierający potwierdził doręczenie swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia.
Podstawa prawna: art. 39 i 46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267, ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.
5. W przypadku decyzji przyznających świadczenia z pomocy społecznej w formie zasiłku stałego prawidłowo określać okres uprawnień do świadczenia oraz jego wysokość.
Podstawa prawna: art. 37 ust. 1-3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 163, ze zm.).
Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r., poz. 163 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Grzybowska
Z-CADYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Pan Leszek Leško
Burmistrz Olszyny
2. a/a

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Wz. 24 czołowa 6.2017
Ewelina Zygmunt

